

NARODOWY PLAN ROZWOJU 2004-2006

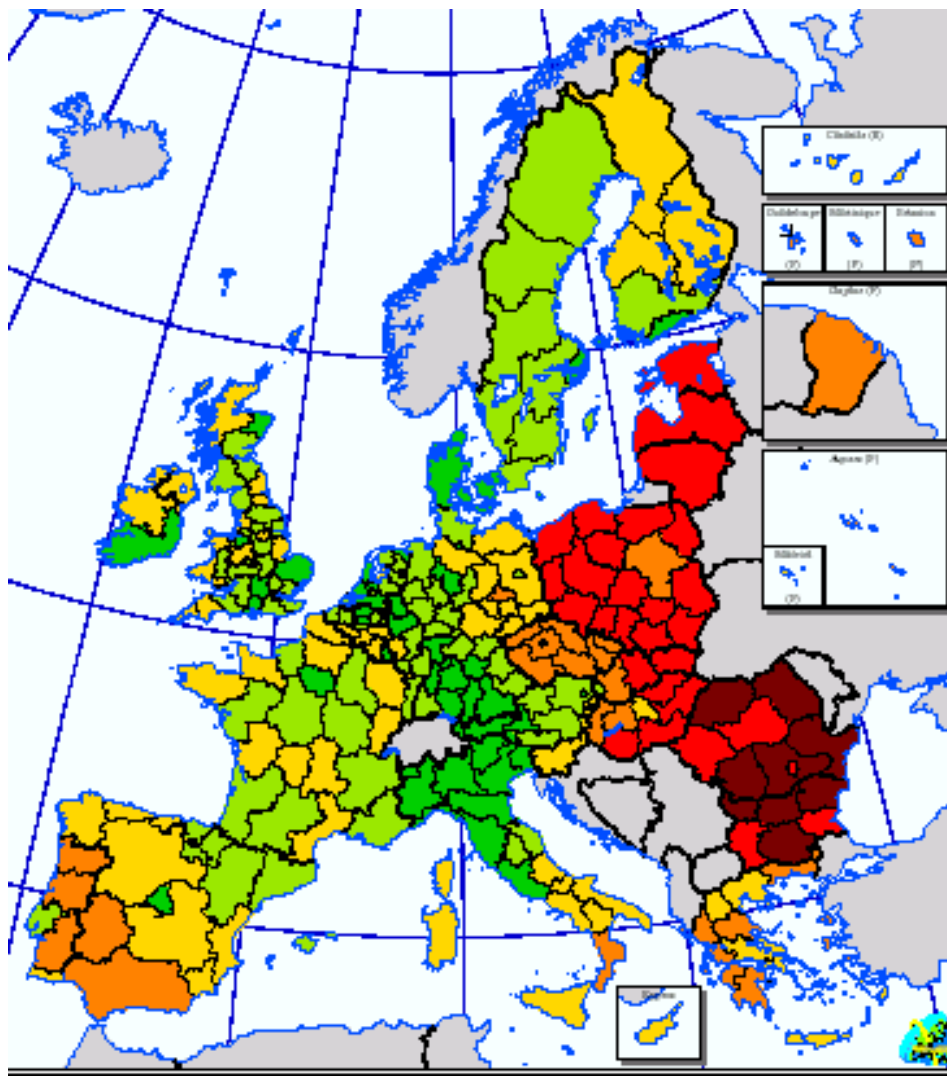
(Dokument przyjęty przez Radę Ministrów
w dniu 14 stycznia 2003 r.)
Podstawowe informacje

Niniejszy folder zawiera podstawowe informacje dotyczące Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006 (stan na 14 stycznia br.).

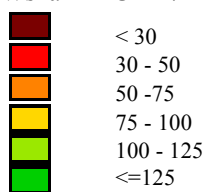
Został on przygotowany jako dokument informacyjny dla uczestników procesu konsultacji Narodowego Planu Rozwoju, który zakończony został 15 listopada 2002 r.

Celem konsultacji było przekazanie informacji o szansach korzystania przez Polskę z funduszy Unii Europejskiej po akcesji i przewidywanych skutkach ekonomicznych i społecznych realizacji Narodowego Planu Rozwoju.

Po przystąpieniu do Unii Europejskiej Polska, zostanie w latach 2004-2006 objęta w całości Celem 1 wspólnotowej polityki regionalnej, którym jest wspieranie rozwoju i strukturalnego dostosowania regionów słabo rozwiniętych.¹ Polityka ta realizowana jest poprzez współfinansowanie za pomocą funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności uzgodnionych z Komisją Europejską krajowych programów i projektów rozwoju regionalnego.

PKB na mieszkańca w regionach (wg parytetu siły nabywczej) w 1999 r.
Wskaźnik UE 27=100

Źródło: Eurostat, styczeń 2002.

¹ Obecnie Polska w całości spełnia kryteria zakwalifikowania do Celu 1 – poziom produktu krajowego brutto na jednego mieszkańca liczony za ostatnie trzy lata wg parytetu siły nabywczej jest niższy od 75% średniego poziomu w UE. Oprócz działań podejmowanych w ramach Celu I polityki regionalnej, Unia Europejska w latach 2000-2006 wspiera gospodarczą i społeczną konwersję obszarów stojących w obliczu problemów strukturalnych (Cel 2 polityki regionalnej UE) oraz adaptację i modernizację polityk i systemów kształcenia, szkolenia i zatrudnienia (Cel 3 polityki regionalnej UE).

Instrumentami wspólnotowej polityki regionalnej są:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF),
- Europejski Fundusz Społeczny (ESF),
- Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej – Sekcja Orientacji (FEOGA-O)
- Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa (FIFG).

Oprócz tego możliwe będzie uzyskanie wsparcia z Funduszu Spójności.

W celu zaprogramowania pomocy wspólnotowej oraz zapewnienia efektywnego jej wdrażania Polska przygotowała **Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004-2006**. Podstawą jego przygotowania jest Rozporządzenie Rady Nr 1260/1999 wprowadzające ogólne przepisy odnośnie funduszy strukturalnych.

Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006 określa najważniejsze działania strukturalne, które Polska będąc członkiem Unii Europejskiej zamierza uruchomić w latach 2004-2006.

Działania te będą współfinansowane ze środków wspólnotowych, których Polska może otrzymać 11,4 mld Euro w latach 2004-2006 (co stanowi ok. 2,2% PKB). Będą one dotyczyć trzech podstawowych dziedzin wsparcia: przedsiębiorstw, rozwoju infrastruktury oraz rozwoju zasobów ludzkich.

Za przygotowanie Narodowego Planu Rozwoju odpowiada Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. 14 stycznia 2003 NPR został przyjęty przez Radę Ministrów, a następnie przekazany Komisji Europejskiej. Narodowy Plan Rozwoju będzie służył jako podstawa negocjowania przez Polskę z Unią Europejską wysokości wsparcia ze strony funduszy wspólnotowych w latach 2004-2006.

Narodowy Plan Rozwoju wdrażany będzie za pomocą Podstaw Wsparcia Wspólnoty, programów operacyjnych i projektów funduszu Spójności.

Funkcje Narodowego Planu Rozwoju

Narodowy Plan Rozwoju:

- jest strategicznym, średniookresowym dokumentem planistycznym, pierwszym, który scala na poziomie krajowym horyzontalne, sektorowe i regionalne działania interwencyjne państwa;
- wskazuje kierunki rozwoju gospodarczego Polski w pierwszych latach po akcesji, mające zapewnić warunki sprzyjające długotrwałemu wzrostowi gospodarczemu i podniesieniu poziomu życia mieszkańców;
- będzie służył jako podstawa negocjowania przez Polskę Podstaw Wsparcia Wspólnoty (Community Support Framework), dokumentu określającego kierunki i wysokości wsparcia ze strony funduszy strukturalnych na realizację zamierzeń rozwojowych;
- będzie służył jako podstawa interwencji z Funduszu Spójności.

Spójność Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006

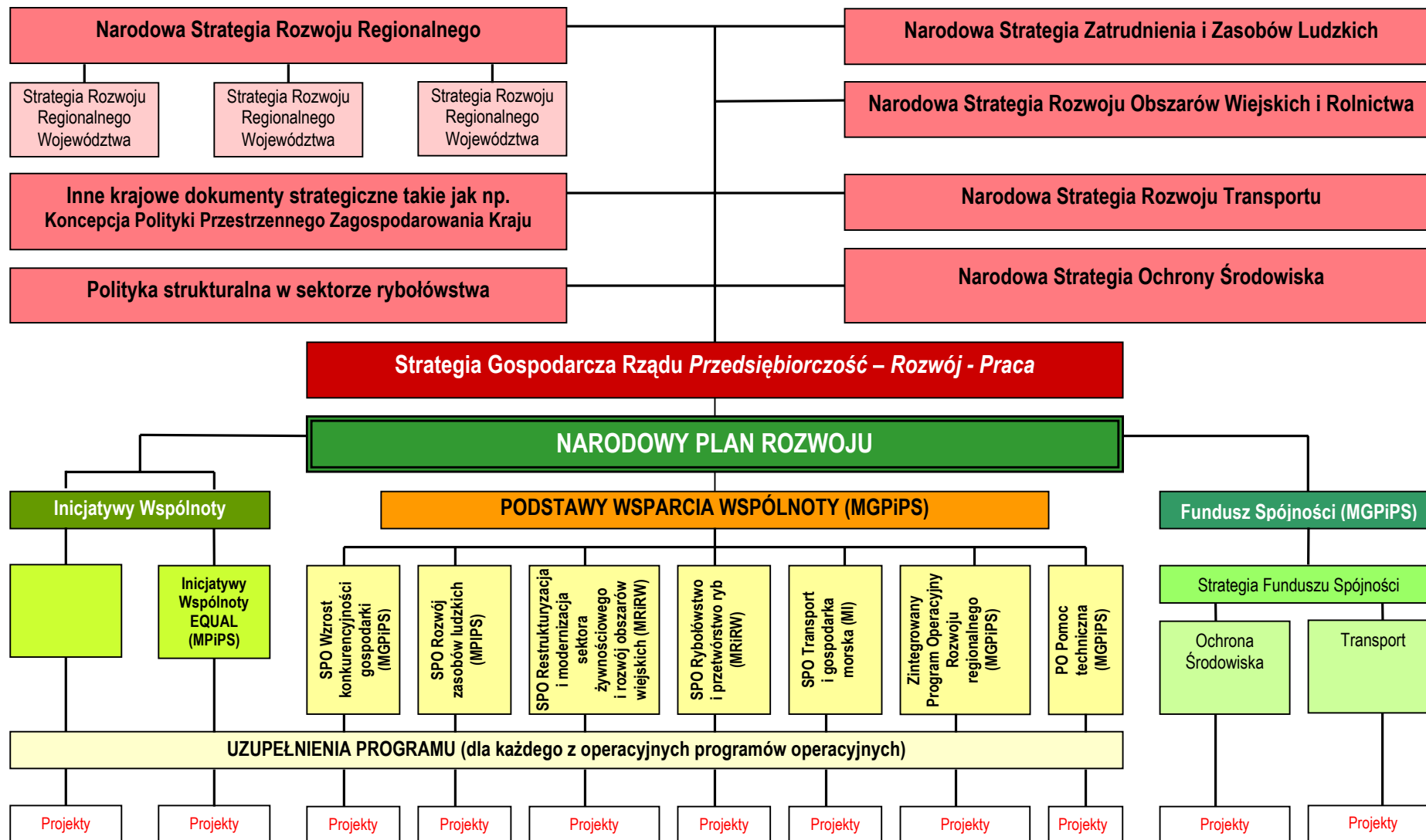
Narodowy Plan Rozwoju jako dokument integrujący polityki sektorowe oraz uwzględniający potrzeby rozwojowe poszczególnych regionów jest spójny z:

- politykami krajowymi i regionalnymi oraz strategiami:
 - Wstępnym Narodowym Planem Rozwoju, który określił kierunki rozwoju służące wzmocnieniu spójności społeczno-gospodarczej w okresie przed przystąpieniem

Polski do UE. Zdefiniowane w WNPR kierunki wsparcia ze strony funduszy przedakcesyjnych znalazły odzwierciedlenie i kontynuację w ramach pomocy ze strony funduszy strukturalnych określonych w NPR

- Strategią Gospodarczą Rządu SLD-UP-PSL, „Przedsiębiorczość – Rozwój – Praca”; proponowana w NPR struktura celów i priorytetów bezpośrednio wynika z programu gospodarczego rządu na lata 2002-2006.
 - Strategiami średniookresowymi, które powstały w latach 1999-2001, w tym w szczególności: Narodową Strategią Wzrostu Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich (2000-2006), Spójną Polityką Strukturalnego Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa (2000-2006), Polską Polityką Strukturalną w Sektorze Rybołówstwa (2001-2006), Narodową Strategią Rozwoju Transportu (2000-2006), Narodową Strategią Ochrony Środowiska na lata 2000-2006 (projekt), II Polityką Ekologiczną Państwa, Narodową Strategią Rozwoju Regionalnego (2001-2006),
 - Innymi dokumentami programowymi Rządu, w tym: Planem działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001-2006 e-Polska, Polska 2025. Długookresową Strategią Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju, Koncepcją Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju.
- z politykami Wspólnoty Europejskiej, w szczególności ze: wspólną polityką rolną, wspólną polityką w zakresie rybołówstwa, polityką wspierania zatrudnienia, polityką ochrony środowiska, polityką badawczo-rozwojową, w tym w zakresie społeczeństwa informacyjnego, polityką w zakresie rozwoju przestrzennego, polityką konkurencji, polityką w zakresie równego traktowania kobiet i mężczyzn, polityką zamówień publicznych.

NARODOWY PLAN ROZWOJU JAKO ELEMENT PROGRAMOWANIA FUNDUSZY STRUKTURALNYCH I FUNDUSZU SPÓJNOŚCI W POLSCE

Cel Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006

Celem strategicznym Narodowego Planu Rozwoju jest rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia i poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym.

Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez osiąganie celów częściowych, zdefiniowanych w odpowiedzi na wyzwanie globalnej konkurencji oraz na wnioski wynikające z analizy słabych i mocnych stron polskiej gospodarki:

1. zwiększenia w strukturze gospodarki udziału sektorów o wysokiej wartości dodanej, poprzez:
 - ograniczenie zatrudnienia w rolnictwie z jednoczesnym podniesieniem jego dochodowości,
 - wzrost udziału w strukturze produktu krajowego brutto przemysłów o dużej produktywności i wydajności pracy (w tym również budownictwa), a w sytuacjach uzasadnionych interesem ekonomicznym i społecznym podejmowania restrukturyzacji przemysłów schyłkowych,
 - wzrost zatrudnienia w usługach, w tym w szczególności w usługach rynkowych.
2. stworzenie wszystkim regionom i grupom społecznym w Polsce szans udziału w procesach rozwojowych i modernizacyjnych, poprzez przeciwdziałanie dalszemu pogłębianiu się gospodarczych i społecznych różnicowań przestrzennych.

Realizacja celu strategicznego oraz celów częściowych Narodowego Planu Rozwoju prowadzić będzie do wzrostu gospodarczego i ogólnego poziomu życia mieszkańców, tworzenia nowych miejsc pracy, rozwoju społeczeństwa informacyjnego, konkurencyjności przedsiębiorstw i gospodarki.

Osie rozwoju Narodowego Planu Rozwoju

Jednym z warunków realizacji wyznaczonego celu strategicznego Narodowego Planu Rozwoju oraz celów częściowych jest koncentracja dostępnych środków finansowych na kilku podstawowych osiach rozwoju.

1. **Wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw**
 - modernizacja struktury gospodarki poprzez wsparcie rozwoju firm w sektorach nowych technologii oraz zwiększenie udziału usług rynkowych, w szczególności w sferze turystyki,
 - tworzenie warunków dla wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw, w tym udziału firm w budowie społeczeństwa informacyjnego (sektor B+R).
 - restrukturyzacja wybranych sektorów przemysłu.
2. **Rozwój zasobów ludzkich i zatrudnienia**
 - poprawa zatrudnienia poprzez rozwój zasobów ludzkich
 - rozwój przedsiębiorczości
 - poprawę zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw do zmieniającego się rynku
 - wzmocnienie polityki równości szans na rynku pracy
3. **Tworzenie warunków dla zwiększania poziomu inwestycji, trwałego rozwoju i promowania spójności przestrzennej**

Infrastruktura transportowa i teleinformatyczna, poprzez podjęcie działań z zakresu:

 - rozbudowy i modernizacji sieci transportowej dla podniesienia atrakcyjności Polski i jej regionów jako miejsca lokalizacji inwestycji,
 - zwiększenia dostępu do sieci informatycznej i jakości obsługi w pierwszym rzędzie mieszkańcom małych miast i mieszkańców wsi,
 - poprawy jakości lokalnych sieci dróg,

- zapewnienia dostępu wszystkich placówek publicznych, w tym w szczególności edukacyjnych (ale także administracji, infrastruktury rynku pracy, zdrowia itp.)
- Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne, poprzez wsparcie inwestycyjne ukierunkowane na:**
- poprawę jakości wód powierzchniowych,
 - poprawę jakości wody do picia i zwiększenie jej dostępności,
 - poprawę jakości powietrza na obszarach o przekroczonych dopuszczalnych stężeniach zanieczyszczeń,
 - racjonalną gospodarkę odpadami.
4. **Przekształcenia strukturalne w rolnictwie i rybołówstwie, rozwój obszarów wiejskich**
- rozwój i doskonalenie infrastruktury na obszarach wiejskich,
 - rozwój i różnicowanie działalności gospodarczej w celu zapewnienia działalności wielokierunkowej i alternatywnego dochodu, ,
 - poprawę przetwórstwa i marketingu produktów rolnych i rybnych,
 - inwestycje w gospodarstwach rolnych, które będą ukierunkowane na poprawę efektywności i jakości produkcji oraz dostosowanie gospodarstw rolnych do wymogów w zakresie higieny, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt.
5. **Wzmocnienie potencjału rozwojowego regionów i przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów**
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów,
 - Restrukturyzacja bazy ekonomicznej regionów i tworzenie warunków jej dywersyfikacji,
 - Rozwój zasobów ludzkich,
 - Wsparcie obszarów wymagających aktywizacji i zagrożonych marginalizacją,
 - Rozwój współpracy regionów.

Realizacja celu oraz osi rozwojowych NPR

Zarówno cel, jak i priorytety (osie rozwojowe) NPR będą realizowane poprzez:

1. uzgodnione z Komisją Europejską Podstawy Wsparcia Wspólnoty dla Polski, które w latach 2004-2006 wdrażane będą za pomocą:
 - pięciu jednofunduszowych sektorowych programów operacyjnych (SPO),
 - wielofunduszowego Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR),
 - programu operacyjnego pomocy technicznej.

Tablica 1. Programy operacyjne oraz instytucje odpowiedzialne za ich programowanie i zarządzanie

Nazwa Programu	Instytucja przygotowująca i zarządzająca programem
SPO Wzrost konkurencyjności gospodarki	Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
SPO Rozwój zasobów ludzkich	Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SPO Transport - Gospodarka morska	Ministerstwo Infrastruktury
Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR)	Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (we współpracy z samorządami województw)
Program Operacyjny – Pomoc techniczna	Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

2. projekty Funduszu Spójności – równoległe z realizacją sektorowych programów operacyjnych i programu regionalnego realizowane będą duże projekty współfinansowane z Funduszu Spójności. Środki pochodzące z tego funduszu nie będą przekazane na działania wykonywane w ramach programów operacyjnych, ale będą ze sobą powiązane. Z Funduszu Spójności wsparcie uzyskają dwa sektory: transport i środowisko.
3. Inicjatywy Wspólnoty:
 - INTERREG (współpraca gospodarcza regionów przygranicznych),
 - EQUAL (promocja równości szans kobiet i mężczyzn).

Tablica 2. OSIE ROZWOJU NPR ORAZ SPOSÓB ICH WDRAŻANIA

	Finansowanie				Wdrażanie	
	Podstawy Wsparcia Wspólnoty	Fundusz Spójności	Inicjatywy Wspólnotowe	Programy krajowe	Jakie projekty mogą być finansowane?	Kto może korzystać ze wsparcia?
1. Wsparcie konkurencyjności i sektora przemysłu i usług	SPO <i>Wzrost konkurencyjności gospodarki</i>			<i>Przede wszystkim przedsiębiorczość, programy restrukturyzacyjne, inne programy rządowe</i>	Z zakresu: – rozwoju przedsiębiorczości (inwestycje oraz pomoc szkoleniowo doradcza) – wzrostu innowacyjności – rozwoju turystyki (promocja produktów turystycznych, szkolenia specjalistyczne, rozwój bazy informacyjnej i badań statystycznych)	Przedsiębiorstwa, w szczególności małe i średnie (w tym przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe), placówki badawczo-rozwojowe, centra wspierania innowacji i przedsiębiorczości, transferu technologii, instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorcy i zatrudnieni w przedsiębiorstwach,
2. Rozwój zasobów ludzkich i zatrudnienia	SPO <i>Rozwój zasobów ludzkich</i>		EQUAL	Programy krajowe, <i>Pierwsza praca</i>	Z zakresu: – Wspierania młodzieży poszukującej pracy – Przeciwdziałania i zwalczania długotrwałego bezrobocia – Aktywizacji zawodowej i społecznej młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym – Integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, kobiet oraz grup szczególnego ryzyka – Dostosowanie oferty edukacyjnej szkół i placówek kształcenia ustawicznego do potrzeb rynku pracy – Promocji innowacji i nowych form organizacji pracy	Institucje rynku pracy (publiczne i niepubliczne), samorządy województw, powiatów i gmin, placówki edukacyjne i partnerzy społeczni, przedsiębiorcy i zatrudnieni w przedsiębiorstwach, instytucje doradztwa personalnego i pośrednictwa pracy, osoby bezrobotne, pracownicy zagrożeni bezrobociem, placówki podnoszące kwalifikacje zawodowe
3. Tworzenie warunków dla zwiększenia poziomu inwestycji, promowanie zrównoważonego rozwoju i spójności przestrzennej	SPO <i>Transport - Gospodarka morską</i>	Część transportowa		Programy krajowe, <i>Infrastruktura – klucz do rozwoju</i>	Z zakresu: – Budowy i modernizacji autostrad i dróg krajowych – Poprawy dostępu do dużych portów morskich – Poprawy infrastruktury kolejowej dla obsługi pasażerskiej aglomeracji miejskich	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Urzędy Morskie (w Gdyni, Słupsku i Szczecinie) oraz Zarządy Portów (w Gdańsku, Gdyni i Szczecinie-Świnoujściu, Polskie Koleje Państwowe i Polskie Linie Kolejowe
			Część ochrony środowiska	Programy krajowe, <i>Program dla Odry 20006 Krajowy Plan Gospodarki Odpadami Program wyposażenia aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków Inne programy</i>	Z zakresu: – Duże inwestycje gospodarki wodnej oraz inwestycje służące ochronie przeciwpożarowej – Ochrony środowiska w obszarach zanieczyszczonych – Działań prorozwojowych wspierających zrównoważony rozwój – Rozwoju systemów informacyjnych w ochronie środowiska	Samorządy województw, powiatów i gmin, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, regionalne zarządy gospodarki wodnej, instytuty resortowe, Krajowy Zarząd Parków Narodowych, Lasy Państwowe, regionalne dyrekcje lasów państwowych i parki narodowe,

4. Przekształcenia strukturalne w rolnictwie i rybołówstwie	<i>SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich</i>			Programy krajowe	Z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> - Inwestycji w gospodarstwach rolnych - Ułatwienia startu młodym rolnikom - Gospodarki zasobami wodnymi wsi - Szkoleń zawodowych - Scalania i wymiany gruntów - Odnowy i rozwoju wsi oraz zachowania dziedzictwa - Różnicowania działalności rolniczej - Rozwoju i poprawy infrastruktury - Rozwoju i dostosowania przetwórstwa żywnościowego 	Samorządy terytorialne na poziomie gminy, powiatu, województwa oraz rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich, przedsiębiorstwa produkujące i przetwarzające produkty rolne oraz pracownicy zatrudnieni w tych przedsiębiorstwach, instytucje otoczenia biznesu
	<i>SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb</i>			Programy krajowe	Z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> - Dostosowania nakładu połowowego do zasobów morskich - Poprawy jakości ryb, stanu sanitarnego floty rybackiej - Ochrony i rozwoju zasobów wodnych - Dostosowania rybołówstwa morskiego do zmieniających się warunków wspólnego rynku 	Armatorzy statków rybackich, właściciele i dzierżawcy portów, zintegrowane kolektywne grupy właścicieli i rodzin rybackich, rybacy, organizacje rybaków śródlądowych, właściciele gospodarstw rybackich, właściciele zakładów przetwórczych o określonych możliwościach wdrożenia nowych technologii, hurtownicy, detaliści, placówki naukowo-badawcze, uczelnie
5. Wzmocnienie potencjału rozwojowego regionów i przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów	<i>Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR)</i>		INTERREG	Kontrakty wojewódzkie	Z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> - Rozbudowy i modernizacji infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów - Rozwoju i restrukturyzacji bazy ekonomicznej regionu - Rozwoju zasobów ludzkich - Rozwoju lokalnego 	Samorządy województw, powiatów i gmin, stowarzyszenia oraz związki gmin i powiatów, instytucje naukowe, instytucje rynku pracy, agencje rozwoju regionalnego i instytucje wspierania przedsiębiorczości a za ich pośrednictwem przedsiębiorstwa w tym przede wszystkim małe i średnie

Finansowanie Narodowego Planu Rozwoju

W realizację Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006 zostaną zaangażowane następujące środki:

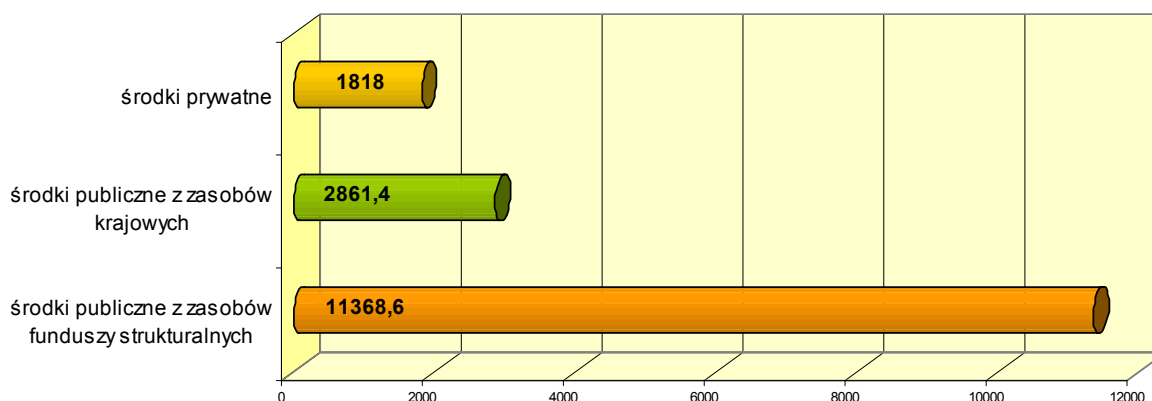
a) publiczne

- z zasobów funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz inicjatyw wspólnotowych INTERREG oraz EQUAL, tj. łącznie 11.368,6 mln Euro
- z publicznych środków krajowych przeznaczonych na realizację działań rozwojowych, tj. z budżetu państwa oraz budżetu jednostek samorządu terytorialnego – 2861,4 mln Euro.

b) prywatne – pomoc kierowana do przedsiębiorstw będzie podlegała zasadom konkurencji, w tym w szczególności przepisom w zakresie pomocy publicznej – 1818 mln Euro.

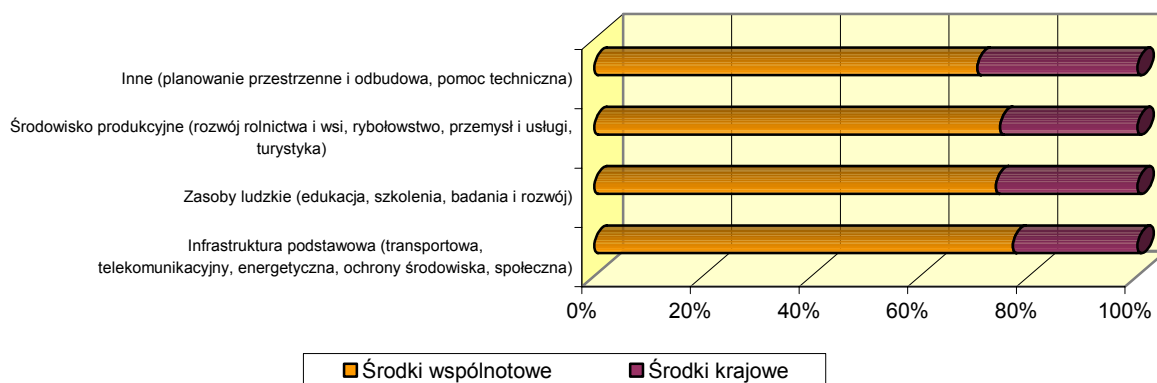
Łączna suma środków (fundusze strukturalne, Fundusz Spójności, środki krajowe, środki prywatne) zaangażowanych w realizację Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006 wyniesienie ponad 16 mld Euro.

Środki przeznaczone na realizację Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006, w mld Euro

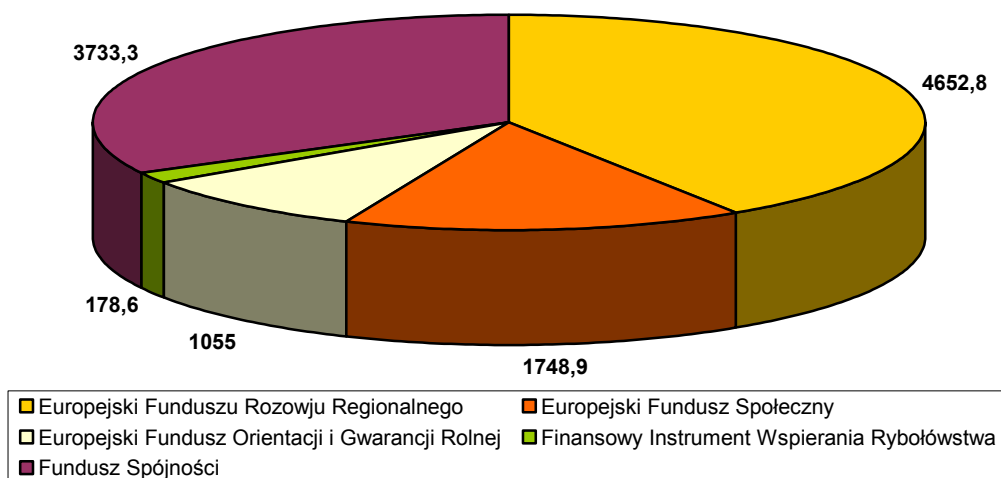

Planuje się, że w układzie dziedzin interwencji funduszy strukturalnych najwięcej środków w ramach NPR (fundusze strukturalne łącznie z Funduszem Spójności) zostanie przeznaczony na realizację projektów oraz działań modernizacyjnych i rozwojowych w sferze infrastruktury - 53,5%, w tym w szczególności infrastruktury transportowej.

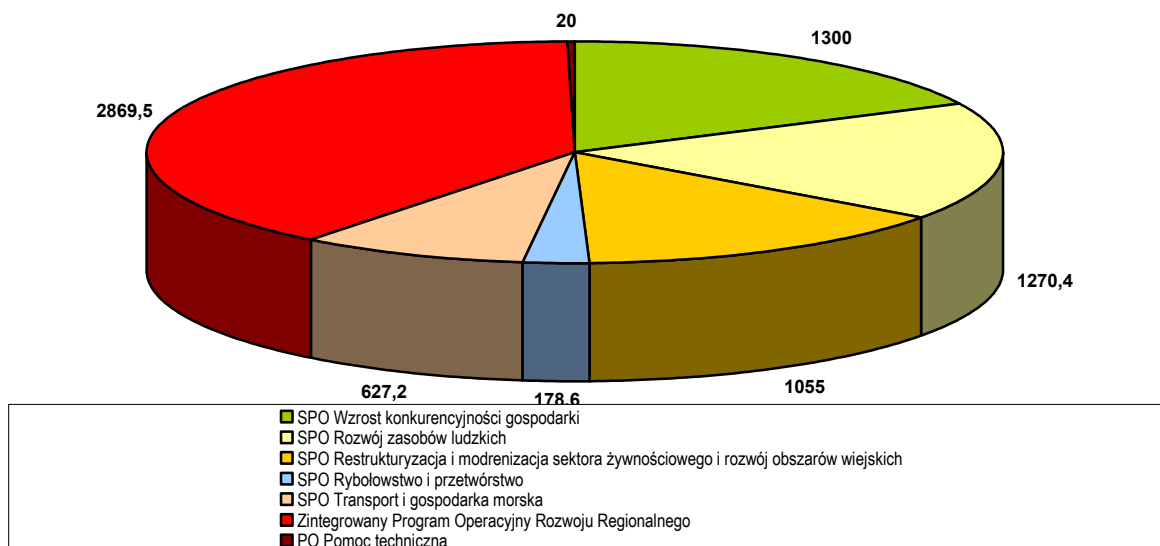
Środki wspólnotowe i krajowe na realizację NPR 2004-2006 wg kategorii interwencji, w %

Szacuje się, że zaangażowanie środków UE w latach 2004-2006 w realizację celów polityki strukturalnej w Polsce, w układzie poszczególnych funduszy (w mln Euro), przyjmie następujące przybliżone proporcje:

W układzie poszczególnych programów operacyjnych realizujących Podstawami Wsparcia Wspólnoty środki z zasobów funduszy strukturalnych zostaną rozdysponowane w następujący sposób:

Spodziewane efekty Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006

Realizacja przedstawionych powyżej celu strategicznego i celów cząstkowych NPR zmierza do:

- zapewnienia stałego podnoszenia pozycji konkurencyjnej Polski,
- stworzenia warunków do poprawy poziomu i jakości życia społeczeństwa,
- stworzenia oferty pracy dla setek tysięcy osób wkraczających dopiero na rynek pracy,
- zapewnienia osłon dla grup społecznych i regionów, które wskutek niedostosowania strukturalnego będą mogły być w mniejszym zakresie beneficjentem zmian strukturalnych, które dokonają się w polskiej gospodarce.

Do najważniejszych spodziewanych efektów Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006 należy zaliczyć:

- wzrost poziomu PKB na jednego mieszkańca względem średniej UE,
- wzrost udziału przemysłów nowoczesnych technologii w wartości dodanej przemysłu brutto,
- wzrost udziału zatrudnionych w usługach rynkowych,
- spadek stopy bezrobocia oraz spadek różnicowania stopy bezrobocia pomiędzy województwami

Koordynacja i wdrażanie

Kto zarządza programami?

Funkcję instytucji zarządzającej i koordynującej realizację Podstaw Wsparcia Wspólnoty (NPR/CSF) będzie pełniło Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej zapewni również zarządzanie i koordynację wsparcia ze strony Funduszu Spójności z pozostałymi instrumentami strukturalnymi. Do głównych zadań instytucji zarządzającej należy przekazywanie danych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu wdrażania programów do Komisji Europejskiej oraz zagwarantowanie prawidłowości operacji finansowych w ramach pomocy. Za zarządzanie

poszczególnymi sektorowymi programami operacyjnymi, służącymi realizacji Narodowego Planu Rozwoju odpowiadać będą poszczególne ministerstwa (zgodnie z tablicą 1).

Instytucją zarządzającą i koordynującą Fundusz Spójności jest Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Za przygotowanie i realizację poszczególnych projektów w ramach Funduszu Spójności będą odpowiedzialne odpowiednio Ministerstwo Infrastruktury (w zakresie projektów dotyczących transportu) oraz Ministerstwo Środowiska (w zakresie projektów dotyczących środowiska).

Realizacja inicjatyw INTERREG oraz EQUAL odbywa się w oparciu o formułę programów operacyjnych. Zarządzanie programami operacyjnymi inicjatyw INTERREG oraz EQUAL przyporządkowane jest Ministerstwu Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Kto prowadzi monitoring realizacji programów?

Monitorowanie przebiegu i sposobu realizacji Podstaw Wsparcia Wspólnoty i poszczególnych programów operacyjnych będzie odpowiedzialnością poszczególnych jednostek zarządzających. Nadzór nad działaniami jednostek zarządzających sprawować będą komitety monitorujące Podstawy Wsparcia Wspólnoty oraz poszczególnych programów operacyjnych, w skład których wejdą przedstawiciele instytucji zarządzającej, płatniczej, ministerstw zaangażowanych w realizację programów sektorowych, przedstawiciele regionów – zaangażowani we wdrażanie regionalnych programów operacyjnych, a także partnerzy społeczni i ekonomiczni.

Kto dokonuje transferu środków wspólnotowych?

Ministerstwo Finansów odpowiada za zarządzanie finansowe funduszami strukturalnymi i Funduszem Spójności oraz pełni funkcję instytucji płatniczej. Do zadań Ministerstwa Finansów należy m.in. dokonywanie transferów środków finansowych do beneficjentów końcowych zgodnie z instrukcjami otrzymanymi z instytucji zarządzających. Ponadto Ministerstwo Finansów:

- sprawdza deklaracje wydatków z funduszy strukturalnych,
- przeprowadza certyfikację wydatków wobec Komisji Europejskiej,
- koordynuje przygotowanie raportów na temat nieprawidłowości

Kto dokonuje kontroli i audytu środków wspólnotowych?

Kontrola skarbową oraz audyt wewnętrzny odbywa się we wszystkich instytucjach zarządzających środkami publicznymi (w tym funduszami wspólnotowymi). Sprawuje się ją w oparciu o:

- kontrolę bieżącą dokonywaną w poszczególnych instytucjach zarządzających,
- kontrolę pierwszego stopnia realizowaną przez instytucje wdrażające,
- kontrolę pogłębioną dokonywaną przez jednostki odpowiedzialne za monitorowanie i kontrolę, organy administracji specjalnej oraz Urzędy Kontroli Skarbowej.

Kto odpowiada za nadzór i monitorowanie poszczególnych funduszy strukturalnych?

Zadanie monitorowania i kontroli poprawności zakwalifikowania danych wydatków do finansowania (eligibility) z poszczególnych funduszy powierzono wyspecjalizowanym jednostkom monitorująco-kontrolnym, umiejscowionym w ministerstwach właściwych dla:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
- Europejskiego Funduszu Społecznego – Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej,

- Sekcji Orientacji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- Finansowego Instrumentu Orientacji Rybołówstwa – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Jakie zadania spoczywają na instytucjach wdrażających?

Instytucje wdrażające priorytety i działania w ramach programów operacyjnych – państwowe osoby prawne (agencje centralne, fundusze itp.) oraz Wojewódzkie Urzędy Pracy i Agencje Rozwoju Regionalnego, a także Urzędy Marszałkowskie – odpowiadają za:

- działania związane ze zbieraniem projektów (prowadzenie punktu przyjęć projektów, punktu konsultacji wypełniania formularzy, dystrybucja formularzy).
- segregację i wstępną ocenę składanych projektów
- monitorowanie i raportowanie realizacji projektów i poniesionych wydatków
- bierze udział w przekazywaniu wniosków o refinansowanie wydatków
- prowadzi bieżącą kontrolę projektu na podstawie otrzymywanych raportów

Jakie zadania spoczywają na korzystających ze wsparcia?

Korzystający ze wsparcia (końcowi beneficjenci) oznaczają jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty), krajowe i lokalne organizacje społeczne i stowarzyszenia, przedsiębiorców oraz państwowe osoby prawne (agencje i fundusze centralne), przedsiębiorstwa prywatne. Beneficjent końcowy:

- opracowuje projekt i składa go w formie odpowiedniego formularza i załączników we właściwym punkcie przyjmowania aplikacji, a po przyjęciu projektu do realizacji – podpisuje umowę o finansowanie projektu z funduszy strukturalnych z przedstawicielem instytucji zarządzającej właściwym programem operacyjnym
 - zawiera umowy z usługodawcami, wykonawcami i dostawcami w ramach realizowanego projektu, ogłasza przetargi na realizację zadań w ramach projektu oraz płaci za wystawione faktury.
 - informuje właściwą instytucję wdrażającą i zarządzającą o trybie wyłaniania wykonawców i dostawców w ramach projektu
 - przygotowuje raporty dot. monitoringu z wdrażania projektu (wg określonego w programie wzoru) i dostarcza je właściwej instytucji wdrażającej (raporty kwartalne, roczne i końcowe)
 - przekazuje na bieżąco kopie zapłaconych faktur w celu uzyskania refinansowania poniesionych wydatków z funduszy strukturalnych, wraz ze standardowym formularzem potwierdzenia faktycznej realizacji prac, dostaw czy usług wyliczonych w fakturach.
-

Szczegółowych informacji na temat Narodowego Planu Rozwoju udziela:

MINISTERSTWO GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Programowania Rozwoju Regionalnego

Ul. Wspólna 4
00-926 Warszawa
<http://www.mg.gov.pl/regiony>

tel: (0-22) 661 91 48
fax: (0-22) 661 91 45
e-mail: sekrprrr@mg.gov.pl

Informacji na temat poszczególnych programów operacyjnych udzielają:

SPO Wzrost konkurencyjności gospodarki

Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Strategii Gospodarczej, tel. 693 58 54
<http://www.mg.gov.pl>

SPO Rozwój zasobów ludzkich

Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Departament Europejskiego Funduszu Społecznego (obecny Departament Programów Przedakcesyjnych),
tel. 642 24 68
<http://www.mpips.gov.pl>

SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Departament Pomocy Przedakcesyjnej i Funduszy Strukturalnych,
tel. 623 25 55
<http://www.mrirw.gov.pl>

SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Departament Rybołówstwa, tel. 623 14 71
<http://www.mrirw.gov.pl>

SPO Transport i gospodarka morska

Ministerstwo Infrastruktury, Departament Rozwoju Transportu, tel. 830 03 67
<http://www.mi.gov.pl>

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR)

Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Programowania Rozwoju Regionalnego,
tel. 661 91 48, <http://www.mg.gov.pl>
Urzędy Marszałkowskie (dla poszczególnych regionalnych programów operacyjnych)